

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

NEFOM
T.a.v. bestuur
Verzenden aan bestuur@nefom.nl

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
Contactpersoon

Datum 8 juli 2021
Betreft Reactie op uw brief van 10 mei 2021

Ons kenmerk
IenW/BSK-2021/194613
Uw kenmerk
-

Geachte heer Hardenberg,

Op 10 mei 2021 heeft u een brief gestuurd aan de minister van IenW, met daarin uw visie op de soms overmatige geluidsproductie door motorvoertuigen, in het bijzonder door motorfietsen. In uw brief gaat u achtereenvolgens in op het wettelijke kader, gezondheidseffecten, verlaging van de bestaande geluidsnormen, het Nationaal Klimaatakkoord, de omvang van het verzet tegen het negeren van de zorgplicht en ten slotte op een aantal verzochte maatregelen. Eerder dit jaar, op 9 februari jl., heeft u een brief aan de minister van JenV gestuurd. Deze brief is tevens in afschrift gestuurd aan de ministers van VWS, BZK en IenW. Daarnaast heeft u op 4 mei 2021 een brief gestuurd naar de minister van Medische Zorg en Sport en op 14 juni tevens aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat. Gelet op de inhoudelijke overeenkomst tussen deze brieven, worden deze met deze reactie gezamenlijk beantwoord.

Het ministerie van IenW, en ook de ministeries van BZK, JenV en VWS, waarderen de wijze waarop u diverse lokale initiatieven weet te verenigen tot één landelijke organisatie, gericht op het beperken van geluidsoverlast door motorvoertuigen. Uw standpunten, onderbouwd met position papers, leiden tot nieuwe inzichten en verrijken het debat in deze kwestie.

Zorgplicht vanuit de overheid

In uw brieven benadrukt u het belang van de zorgplicht die de overheid heeft ten aanzien van de leefomgeving. Deze zorgplicht beschouwen wij als een groot goed en een continue verantwoordelijkheid. Die blijkt, zoals u ook aangeeft, ook uit artikel 21 van de Grondwet dat bepaalt dat zorg van de overheid is gericht op de bescherming en verbetering van het leefmilieu.

In de voertuig- en verkeersregelgeving zijn regels opgenomen waar motorvoertuigen aan moeten voldoen en die voorschrijven hoe bestuurders van voertuigen zich in het verkeer behoren te gedragen tegenover andere verkeersdeelnemers, maar ook ten opzichte van de leefomgeving. De politie handhaaft verkeerswetgeving, waarbij op lokaal niveau prioritering wordt afgewogen. Wegbeheerders kunnen hierover met de (lokale) politie overleggen.

Gezondheid

Een voldoende mate van bescherming van de gezondheid is uitgangspunt in het Nederlandse geluidsbeleid. Zoals u in uw brief aanhaalt, heeft de WHO aanbevelingen gedaan om gezondheidseffecten door geluid, zoals hinder en slaapverstoring, te verminderen. Dit is aanleiding geweest om na te gaan hoe recente inzichten zich verhouden tot het huidige geluidsbeleid. Hiertoe heeft het RIVM onderzoek verricht en aanbevelingen gedaan voor mogelijkheden om het beleid te versterken. De uitwerking hiervan in concrete beleidsopties en bijbehorende effecten is nog gaande en besluitvorming hierover zal integraal gebeuren in één kabinetsreactie. Hierbij worden in diverse onderzoeken beleidsopties voor verschillende geluidbronnen beschouwd, waaronder ook wegverkeer en overlast gevende motorvoertuigen.

U geeft in de brief aan de minister voor Medische zorg en Sport aan het positief te vinden dat er integraal wordt gekeken naar aspecten van de leefomgeving die zijn verwoord in de brief over het Programma Gezonde, Groene Leefomgeving die op 16 april naar de Tweede Kamer is gestuurd. U betreurt echter dat in deze Kamerbrief verder geen aandacht besteed wordt aan de zorgplicht van de overheid inzake de aanpak van geluidsoverlast en de bescherming van de gezondheid van de inwoners van Nederland. Het Programma Gezonde, Groene Leefomgeving is nadrukkelijk opgezet om lokale, regionale en landelijke overheden te faciliteren in het vergaren en benutten van kennis over integrale gezondheidsvraagstukken in de leefomgeving. Het richt zich dus niet specifiek op de aanpak van geluid.

Verlaging bestaande geluidnormen

De geluidsnormen aan typegoedgekeurde motorvoertuigen, waaronder ook motorfietsen zijn Europees bepaald. In uw brief wijst u hier ook op. Er loopt een Europees wetgevingstraject naar herziening van de geluidsnormen. De eerste stap hierin is een studie van de Europese Commissie met als onderwerp 'Technical support for the impact assessment on Euro 5 step of L-category sound emissions level limits'¹. De L-categorie betreft gemotoriseerde twee- en driewielers en lichte vierwielige voertuigen. De resultaten worden aan het eind van het jaar verwacht. De Nederlandse positie in deze kwestie is dat heroverweging van de geluidnormen wenselijk is en ook dat de gehanteerde meetmethode realistische en representatieve uitkomsten moet geven. Ten aanzien van regelbare uitlaten is de regelgeving ook nu al duidelijk: deze moeten in alle beschikbare modi voldoen aan de geluidsnormen en deze worden daarop ook getest bij typegoedkeuring. Met betrekking tot niet-typegekeurde uitlaten en verwijderbare dB-killers wordt nu gekeken of - en eventueel hoe - dit beter handhaafbaar gemaakt kan worden.

Verzochte maatregelen

Het slot van uw brief betreft een aantal concrete maatregelen. Dit zijn:

- *Invoering van een wettelijke mogelijkheid voor een gemeente tot het invoeren van een inrijverbod motorfietsen die die stationair meer geluid veroorzaken dan 80 dB(A), via een milieuzone tussen 1 april en 30 september en;*
- *Invoering van een verbod om met groepen van meer dan vijf motorrijders te rijden in stilte- en natuurgebieden in het motorseizoen (1 april-30 september).*

Bestuurskern

Dir.Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Datum

8 juli 2021

Ons kenmerk

IenW/BSK-2021/194613

¹ Voor meer informatie zie: <https://unece.org/sites/default/files/2021-01/GRBP-73-26e.pdf>

De Wegenverkeerswet biedt verschillende mogelijkheden voor (veelal decentrale) wegbeheerders om openbare wegen af te sluiten voor bepaalde categorieën motorvoertuigen. Hierdoor is voor wegbeheerders reeds mogelijk om per situatie een inrijverbod in te stellen. Dit vergt een verkeersbesluit van de wegbeheerder, waarin relevante belangen (zoals bedoeld in Wegenverkeerswet artikel 2) worden afgewogen en waarin een dergelijk inrijverbod wordt gemotiveerd.²

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Datum
8 juli 2021

Ons kenmerk
IenW/BSK-2021/194613

Juist door deze vorm kunnen wegbeheerders onderbouwde afwegingen maken die recht doen aan de lokale situatie. Een generiek verbod doorkruist de mogelijkheden die lokale overheden hebben en de afweging tussen de diverse belangen die zij kunnen en moeten maken. Juist die lokale belangenafweging achten wij hierbij belangrijk omdat hierdoor voldoende gewicht kan worden gegeven aan belangen vanuit de omgeving (zoals stille- en natuurgebieden, milieuzones, etc.) en bewoners enerzijds en belangen vanuit verkeersoogpunt anderzijds (bijvoorbeeld doorstroming, evenementen, etc.).

Een generiek verbod om in groepen te rijden is vergaand en grijpt in op vrijheden die wij in onze samenleving als fundamenteel beschouwen. Een verbod op groepsvorming op de openbare weg kennen we tot nu toe vooral van crisissituaties zoals de maatregelen rond Covid-19. In de Wegenverkeerswet ontbreekt dan ook een grondslag voor een verbod op rijden in groepen.

- *Aanvullen Klimaatakkoord met een transitie naar elektrische motorfietsen*

In uw brief gaat u ook in op het Klimaatakkoord. Het Klimaatakkoord is primair gericht op de reductie van CO₂-emissies. Vanuit dat licht bezien is in de prioritering van maatregelen vooral gekeken hoe dat doel het effectiefst bereikt kan worden. Gezien de relatief beperkte bijdrage van motorfietsen aan de totale CO₂-emissies, zijn deze niet opgenomen in het Klimaatakkoord. Dat laat onverlet dat elektrificatie van diverse vervoersmiddelen waaronder motorfietsen kunnen bijdragen aan minder uitstoot. Om die reden wordt in de visie Duurzame Energiedragers in Mobiliteit aangekondigd dat een verkenning zal plaatsvinden naar de mogelijkheden om de categorie motorfietsen verder te verduurzamen en welke afwegingen hierbij een rol spelen, bij voorkeur samen met de sector.

- *Uitvoering geven aan de toezegging aan het Lid Moonen (Eerste Kamer, D66) met betrekking tot effecten van piekgeluiden overdag op de gezondheid.*

De toezegging aan Lid Moonen is gedaan door de minister voor Milieu en Wonen, thans (weer) staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat. Toegezegd is dat de effecten van piekgeluid overdag worden betrokken bij de brief over de reactie op de aanbevelingen van de WHO.

Met vriendelijke groet,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
DE DIRECTEUR WEGEN EN VERKEERSVEILIGHEID,

Mevr. ir. M.J. Smit

² Zie voor een voorbeeld met betrekking tot een afsluiting voor motorfietsen <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RVS:2019:3761>